

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Beantwoording vragen Raadsronde
Programma 8 - Cultuurbegroting
BEHANDELD DOOR
PSL (Paul) Lambrechts

DATUM
11 november 2016
Verzonden: 11 november 2016
TELEFOONNUMMER
06 21 88 41 64

BIJLAGEN
1

ONZE REFERENTIE
2016-36697

E-MAILADRES
paul.lambrechts@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Hierbij stuur ik u in bijlage de schriftelijke antwoorden op de vragen, gesteld door de fracties van uw gemeenteraad, tijdens de Raadsronden van 1 en 8 november jl.

Ik hoop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Mieke Damsma,
Wethouder Cultuur, Onderwijs, Jeugdzorg, Gezondheid en Student & Stad

Raadsinformatiebrief

Bijlage: Beantwoording vragen Programma 8 – Cultuurbegroting.

Bijlage: beantwoording vragen Begroting Cultuur n.a.v. de extra Raadsronde van 8 november 2016.

1. D66: D66 is blij dat het ontwikkelen van een popbeleid in de begroting staat, innovatie is ook OK. Maar wanneer wordt het popbeleid gedeeld met de raad?

Antwoord: In juni 2017.

2. Groenlinks: Bruis naar volledig betaald kan alleen geleidelijk.

Antwoord:

Ja, dat klopt, een overgang naar volledig betaald vraagt om voorzichtig manoeuvreren:

- Het uiteindelijk standpunt over entreeheffing is aan het bestuur van Bruis. Het bestuur van Bruis heeft zich ook zelf de nadrukkelijke opdracht gesteld een financieel sluitend festival te organiseren.
- Of bij de komende edities de opzet van 2016 (vrijdag betalend) gehandhaafd blijft dan wel met één of twee dagen wordt uitgebreid is nog niet bekend. Het is daarom één van de belangrijke gespreksonderwerpen bij de doorontwikkeling 2017-2020.

3. MV: Waarom maakt TV Maastricht geen programma's over sociaal domein?

Antwoord:

- Het programma-aanbod van TV Maastricht is gebaseerd op een programmabeleid dat is vastgesteld door het lokale PBO (Programmabeleid Bepalend Orgaan). Dit is een onafhankelijk orgaan (cf. Mediawet).
- Eén van de kerntaken van een lokale publieke media-instelling (ofwel de 'lokale omroep') is het zorg dragen voor een onafhankelijke nieuws- en informatievoorziening aan de lokale samenleving. Wij kunnen bijgevolg aan onze subsidieverlening niet de voorwaarde verbinden dat aan een bepaald thema specifieke aandacht wordt geschonken.
- Wanneer we aan een thema wél specifieke aandacht willen besteden, is er altijd de mogelijkheid RTV Maastricht te vragen om dit, in overleg met ons, in te vullen en te produceren. Overigens zijn heel veel items in de reguliere nieuwsuitzendingen en producties gericht op de samenleving (het wonen, werken, leven in buurten en wijken).

4. PvdA: Bruis is niet laagdrempelig meer, en er moet opnieuw slechtweer garantie komen.

Antwoord:

- In 2014 is een garantie beschikbaar gesteld voor eventuele tekorten in de editie 2014 ten gevolge van een slechtweersituatie. Deze garantie was gebonden aan een maximum van € 60.000. De garantie is in 2014 niet aangewend (goed festivalweer). Een deel ervan wél in 2015: een deel van het financiële tekort hing rechtstreeks samen met extra kosten die de stichting moest maken ten gevolge van het slechte weer (€ 30.300).
- Het college vindt het belangrijk dat jong en oud en brede lagen van de bevolking elkaar in een ongedwongen sfeer kunnen blijven ontmoeten (een belangrijke sociaal-maatschappelijk aspect van het festival). Het College wil ervoor zorgen dat vanaf 2017 een gezond en duurzaam festival plaatsvindt in financieel, organisatorisch en artistiek opzicht.¹
- De entreeheffing en het kleinere terrein vloeiden voort uit de noodzaak om én meer eigen inkomsten te genereren én een goedkoper festival te kunnen organiseren. Maatregelen die rechtstreeks samenhangen met de noodzaak (zie Collegenota 'saneringsverzoek Bruis') een herhaling van financiële tekorten in de toekomst te voorkomen.
- De reden dat Bruis niet langer een slecht weer-garantie ontvangt heeft niet alleen te maken met het feit dat Bruis voortaan in zijn inhoudelijke, organisatorische en financiële opzet zelf de maatregelen moet nemen om tekorten te voorkomen t.g.v. 'slecht weer'. Het festival is intussen (na 10 jaar) niet langer in een opbouwfase. Ook de overweging dat je met een garantiestelling voor een precedent zorgt is reden geweest niet opnieuw een garantie te verstrekken. Diverse festivals in de stad zijn voor hun inkomsten afhankelijk van 'goed weer' en moeten in hun begroting en opzet rekening houden dat deze kunnen tegenvallen. En daarbij geen beroep kunnen doen op een financiële tegemoetkoming vanuit de gemeente.

5. D66: Wanneer kunnen we kennis nemen van de resultaten innovatieagenda?

Antwoord:

De innovatieagenda wordt uitgevoerd in 2016 en 2017. Nog vóór het jaareinde zal via een Raadsinformatiebrief en via een infosessie in de raads werkgroep cultuur uitgebreid gerapporteerd worden over de stand van zaken. Hier alvast een overzicht op hoofdlijnen:

¹ Behalve ten gevolge van het slechte weer ontstonden in 2015 ook financiële tekorten t.g.v. andere oorzaken. Op verzoek van het bestuur van st. Bruis heeft het College ingestemd het negatieve vermogen (totaal € 60.875) te saneren. Hieraan zijn enkele voorwaarden verbonden (zie ook Collegenota 'sanering Bruis'): Geen herhaling meer van financiële tekorten in de toekomst; M.i.v. 2016 moet de begroting voorzien in een positief resultaat ter opbouw van een eigen weerstandsvermogen (om b.v. tekorten op te vangen bij tegenvallende bezoekersaantallen t.g.v. slecht weer); Regelmatig overleg met de gemeente over de financiële situatie (begroting). M.i.v. 2016 wordt niet langer een slecht weer-garantie verstrekt.

- De drie grote onderdelen zijn sinds juli gestart in de uitvoering: de subsidieregeling innovatieagenda cultuur, de uitvoering van de proeftuinen onder sturing van de cultuurmakelaar, en de opstart van een monitoring (meten en wegen) van de kwaliteit en de effecten van cultuur.
- De subsidieregeling heeft al een dertigtal aanvragen opgeleverd, waarvan ca. 1/3 is gehonoreerd: de regeling is weliswaar bekend bij het culturele veld, maar dat veld – en dat is heel normaal in innovatieprocessen – zoekt nog naar de juiste wijze om ‘out of the box’ te leren denken. De meeste aanvragen zijn traditioneel en nog onvoldoende in de geest van de innovatieagenda. De cultuurmakelaar (Wilma de Kluizenaar) voert nu intensieve gesprekken met de cultuursector om hen te motiveren in te schrijven op de subsidieregeling en om daarbij actief de vernieuwing en de samenwerking op te zoeken. Voorbeelden van vernieuwing zijn initiatieven om in en om de ENCI-groeve natuur, hedendaagse beeldende kunst en erfgoed met elkaar te verbinden, of het projecteren van historische ontwerpen van ceramiek op het Eifelgebouw.
- De cultuurmakelaar is per 1 september gestart en werkt na de eerste kennismakingsronde nu aan het concrete actieplan. Op het vlak van de proeftuinen is vooruitgang geboekt bij de versterking van de creatieve industrie en wordt ook aansluiting gezocht met het broedplaatsenbeleid (zie programmabegroting 3). Ook op het vlak van de versterking van de samenwerking tussen erfgoedinstellingen worden meters gemaakt. De ontwikkeling van een duurzaam toekomstscenario voor de amateurkunsten start eind november met een nieuwe cultuurdialogtafel.
- Op het vlak van de monitoring wordt in overleg met provincie, Rijk, Raad voor Cultuur en de academische instellingen (waaronder UM Business school en FASOS) bekeken welke meetinstrumenten reeds operationeel zijn en informatie opleveren voor Maastricht en voor de vergelijking van Maastricht met andere steden en regio's (inclusief de euregio Maas-Rijn). Tegen het eind van 2016 zal een stappenplan klaarliggen om de monitoring te vervolledigen en de effecten van cultuurproductie en – beleid te meten en wegen.

6. Groenlinks: Hoe versterken we het bestaande en nieuwe veld? Ambities moeten groter. Hoe zoeken we extra geld voor een goed productieklimaat? Groenlinks wil in het bijzonder initiatieven die produceren ondersteunen. Hoe ziet het college dat?

Antwoord:

Het College deelt uw ambities: graag vergroten we de slagkracht van het bestaande veld en faciliteren we de nieuwe makerinitiatieven en die we hebben mogen begroeten in de stad.

Om die ambities waar te maken voeren we overleg met de Provincie en het Rijk, in het bijzonder in het licht van de veranderingen die in twee komende cultuurplanperiodes op Maastricht afkomen: er zal een groter structureel engagement

van het stedelijke culturele brandpunt gevraagd worden dan voorheen, om nog aanspraak te kunnen maken op Rijksmiddelen. Daar moeten we ons nu al op voorbereiden. Daarbij is vooral het ‘middensegment’ in Maastricht van de jonge, middelgrote en opkomende gezelschappen kwetsbaar. Hoewel broodnodig voor de noodzakelijke vernieuwing van de cultuurproductie, dreigt dit segment zonder extra inspanningen van alle verantwoordelijke overheden en fondsen te verdwijnen.

Ondertussen werken we binnen het bestuursakkoord en de vastgestelde middelen aan de uitvoering van de huidige agenda:

- Waar mogelijk zoeken we de samenwerking op met andere beleidsdomeinen om het effect van onze financiële en beleidsmatige inspanningen zo groot mogelijk te maken (bijvoorbeeld in het Sphinxkwartier). Extra middelen kunnen ook van andere overheden en fondsen komen, op voorwaarde dat Maastricht ambitie uitstraalt en aantoonde cultuurproductie in Maastricht te koesteren en te stimuleren.
- Onze inspanningen ten aanzien van de vernieuwing van het Theater aan het Vrijthof zijn daarin een belangrijk signaal: door een adequate infrastructuur worden belangrijke productie-instellingen als Philharmonie Zuidnederland, Opera Zuid en Toneelgroep Maastricht in staat gesteld onder optimale omstandigheden te blijven produceren.
- Ook het uitbreiden van de Muziekgieterij met een productie- en repetitievoorziening en een grote zaal draagt bij aan het aantrekkelijker maken van Maastricht als vestigingsplaats voor muzikmakers.
- Met de recente opening van Lumière ten slotte willen we filmproductiebedrijven aantrekken (gevestigd maar vooral ook jonge start-ups) om in Maastricht aan de slag te gaan.

7. Groenlinks: In de prestatieafspraken in de begroting zijn de afspraken over publieksbereik te onduidelijk.

Antwoord:

- Het College onderschrijft dat het meten van prestaties op het vlak van publieksbereik meer is dan cijfers alleen maar ook en vooral de *kwaliteit* van de participatie. Prestaties per instelling verschillen uiteraard. Leidend zijn de beoordelingscriteria.
- De beoordelingssystematiek is ook landelijk sterk in ontwikkeling en zet in op wegen van de impact, naast het meten van direct geleverde prestatie.
- Voor de programmabegroting als totaal ontwikkelen wij voor 2018 een nieuwe set algemene *Maastrichtse* prestatiecriteria en daarbij leggen we de link met de lessen uit de monitoring van de innovatieagenda cultuur. Het nieuwe

Besluit Begroting en Verantwoording (wetswijziging) verplicht overigens niet tot het opnemen van prestatiecriteria in de programmabegroting.

8. Groenlinks: Waarom is er maar voor twee jaar een kwartiermaker broedplaatsenbeleid?

Antwoord:

We gaan vanaf januari met de kwartiermaker aan de slag, maar kwartier maken betekent ook het pad effenen voor een *reguliere* praktijk. Te lang kwartier maken zou leiden tot het onvoldoende aanpassen van het staand beleid. We evalueren halfweg, en willen binnen de 2 jaar ook concrete resultaten zien.

9. VVD: In de begroting is niet duidelijk welke prestatieafspraken met de culturele instellingen zijn gemaakt. Wij willen meer transparantie in de beoordelingscriteria rond ondernemerschap, samenwerking in de Euregio, etc.,. Bij de Raad voor cultuur zijn de criteria altijd vergelijkbaar. Wij pleiten voor een dergelijke professionaliseringslag in Maastricht.

Antwoord:

- Met de instellingen die structureel subsidie ontvangen van de Gemeente Maastricht worden door middel van de jaarlijkse subsidiebeschikking prestatieafspraken gemaakt. Die verschillen vanzelfsprekend per instelling of functie.
- We verwijzen naar de uitgebreide criteria in de gemeentelijke subsidieregeling Culturele Basisinfrastructuur 2017-2020. Daar is reeds een duidelijke set van criteria opgenomen (kwaliteit, relevantie, ondernemerschap en participatie), die afgestemd is op die van het Rijk en de provincie.
- Voor de Maastrichtse instellingen die in basisinfrastructuur van het Rijk zitten wordt overigens het advies van de Raad voor Cultuur als leidraad genomen voor de afweging wel of niet subsidiëren.
- Wij zullen de regeling voor de Maastrichtse Culturele Basisinfrastructuur, vastgesteld in 2015 in, nog eens naar de Raad sturen.

10. VVD: Hoe is de exploitatie van de International Students Club geregeld?

Antwoord:

De international Students Club is onder een nieuwe naam 'Kaleido' dit studiejaar van start gegaan. De organisatie en slagkracht van de organisatie is o.a. versterkt met de inzet van professionele menskracht vanuit de UM. Zij experimenteren volop met

de invulling van programma's samen met de Muziekgieterij. Conform de planning start de verbouwing in het pand van de Timmerfabriek per september 2018, zodat zij vanaf 2019 in hun nieuwe jasje van start kunnen gaan.

11. VVD en Groenlinks: Wat is de stand van zaken van de stedelijke regio's en hoe worden we als Raad betrokken bij de invulling van onze rol als brandpunt en kartrekker in de agenda stedelijke regio's?

Antwoord:

- De stedelijke agenda gaat over veel betere afstemming tussen het veld onderling in drie steden Maastricht, Sittard-Geleen en Heerlen en tussen drie steden onderling en past in de bredere stedelijke agenda tussen de drie steden. Dit proces loopt parallel aan het traject van de Raad voor cultuur, en ook de andere stedelijke netwerken zijn bezig met een gelijksoortige oefening, op maat van hún stedelijke context. Het betreft met andere woorden een begin van betere praktijken, waarbij elkaars sterkten worden ondersteund. De provincie doet mee met deze afstemming.
- Concreet worden de zogenaamde 'ketensessies' afgemaakt: per productieketen (bijvoorbeeld pop, performing arts, film en media) wordt een weg naar grotere samenhang en afstemming geformuleerd en worden de eerste conclusies gepresenteerd (medio 2017).
- Het proces past in een bredere stedelijke agenda qua nadere afstemming in Zuid-Limburg en het sluit naadloos aan op 'Cultuur, een rol van Betekenis', dat ons uitgangspunt vormt en blijft voor het stedelijk cultuurbeleid.
- De Raad wordt door middel van de Raadswerkgroep Cultuur enerzijds, en door een aantal 'miniconferenties' in het voorjaar van 2017 anderzijds rechtstreeks betrokken bij de invulling.

12. MV: Is er binnen de Innovatie bibliotheekfunctie en de gewenste laagdrempeligheid ook ruimte voor mensen met verstandelijke beperking?

Antwoord:

Er is een Landelijk loket 'Passend Lezen'; onder andere voor mensen met een cognitieve beperking, zoals afasie, een verstandelijke beperking, of andere beperkingen van cognitieve aard. Biedt 70.000 gesproken boeken en een uitgebreide kiosk met circa 125 gesproken titels van populaire kranten en tijdschriften.

<https://www.passendlezen.nl>

We hebben voor, onder andere, deze doelgroep in huis:

- een gemakkelijk lezen collectie / grootletterboeken / gesproken boeken (daarnaast ook voor mensen die een leeshandicap hebben: dyslexie, slechtziend of laaggeletterd zijn)²
- Bij onze boek-aan-huis-service leveren vrijwilligers boeken aan huis bij mensen met ziekte of handicap.
- Verzorgingstehuizen hebben de mogelijkheid om collecties af te nemen die zij op locatie aan de bewoners ter beschikking stellen.
- Dvd-reeks 'Op stap', ca 20 titels: deze brengen uitstapjes in beeld voor mensen die moeite hebben met het volgen van reguliere videoproducties. De beelden zijn in langzaam tempo, met aangepaste cameravoering opgenomen en ook commentaar en achtergrondmuziek zijn aangepast. Geschikt voor bijv. dementerenden, afatici, verstandelijk gehandicapten of anderen die wegens ziekte, handicap of ouderdom moeilijk in staat zijn om zelfstandig uitstapjes te maken, en te gebruiken bij bijvoorbeeld groeps- of snoezelactiviteiten.
- Uiteraard informatieve boeken voor mantelzorgers van dementerenden en psychische patiënten; ook voor studenten.
- Taalpunt is voor iedereen die niet óf niet meer taalvaardig is. De materialen en trajecten in Taalpunt zijn ook bruikbaar voor mensen die geestelijk achterblijven of achteruitgaan. Dit is een aspect dat nu nog onderbelicht is (ook landelijk), maar we gaan proberen ook deze doelgroep beter in zicht te krijgen en te bedienen.
- We bieden een stageplek voor ROC-leerlingen van de entree opleiding (afgelopen jaar een stagiair met autisme, ADHD). Tot slot is er ook een werkplek voor Balanz Facilitair: voor medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

<p>13. MV: Broedplaatsenbeleid: waarom zijn Landbouwbelang en B32 niet opgenomen in beleid?</p>

Antwoord:

² We kennen voorbeelden van mensen die onder begeleiding (vaak ouders) gebruikmaken van jeugdcollectie: een oudere jongen die gek is op Sinterklaasboeken en -dvd's uit de jeugdcollectie en een meisje dat erg blij is met de speelleermaterialen. Er is ook een oudere jongen (10 jaar) met een geestelijke handicap die graag komt luisteren bij het voorleesuurkje op woensdagmiddag.

Het broedplaatsenbeleid is niet limitatief, elk broedplaatsinitiatief kan hieronder vallen. Ook het Landbouwbelang en B32.

14. PVM: Wij vinden de plannen in de Begroting voor amateurkunsten te mager.

Antwoord:

De prestaties voor amateurkunsten in 2017 zijn van een zelfde niveau als 2016. Innovatie van het amateurkunstenbeleid wordt meegenomen in de Innovatieagenda Kunst en Cultuur. In die agenda is amateurkunsten benoemd als een van de 'proeftuinen' (verkennen duurzaam toekomstscenario, aanpassen subsidiesystematiek, Euregionale samenwerking).

15. CDA: In de Begroting staat dat ontvangen subsidies gehalveerd zijn. Hoe trekt college dit recht?

Antwoord:

De vermindering van het bedrag ontvangen subsidies in de tabel op pag. 94 betreft het volgende:

Vanaf 2016/2017 gaat het jaarlijks subsidie van de Stichting Elisabeth Strouven rechtstreeks naar de zelfstandige Stichting Tout Maastricht en wordt dus niet meer geboekt in onze administratie. De activiteiten gericht op o.a. Jeugd, Wijken en Buurten en Ouderen gaan onverminderd door.

16. PVDA: Zijn er alternatieven voor de plannen van het college voor de transitie Centre Céramique/Kumulus/NHMM. Wat zijn de opties?

Antwoord: Het college heeft in april de ontwikkelrichting vastgesteld. Deze is per Raadsinformatiebrief aan raad gecommuniceerd. Het plan van aanpak transitie Centre Céramique/Kumulus/NHMM werkt deze richting verder uit. Dat plan zal in het voorjaar van 2017 klaar zijn.

17. PVDA: Wat zijn de ontwikkelingen in de bezoekersaantallen van het NHMM?

Antwoord:

In 2015 35.000, dit jaar (2016) is de verwachting rond de 30.000. De schommeling per jaar is afhankelijk van de aard van de thematentoonstellingen: die leveren telkens wisselende belangstelling op.

18. PVDA: Wat zijn de investeringskosten van het transitieplan Centre Céramique?

Antwoord: zie Memorie van Toelichting. Het plan van aanpak transitie Centre Céramique/Kumulus/NHMM zal hier meer in detail op ingaan.

19. PVDA: Kan u de toekomstplannen Kumulus toelichten (gaan ze toevallig samen met andere onderdelen)?

Antwoord: zie Memorie van Toelichting en plan van aanpak transitie.

20. PVDA: Waarom is er zoveel externe inhuur voor (de innovatie van) Centre Céramique? Wat vindt het College daarvan?

Antwoord:

Zie beantwoording van de vragen Art. 48 RVO. Daarin staat de inhuur geduid: het gaat hoofdzakelijk om zelfstandige professionele docenten, medewerkers cultuureducatie op school etc. die de inhoudelijke programma's uitvoeren, of die specialistisch archiveringswerk verrichten. Externe advieskosten in verband met de transitie zelf zijn slechts een fractie van het totaal.

21. PVDA: Gaan de verbouwingkosten van het theater nou wel of niet ten koste van het programmeringbudget?

Antwoord:

De verbouwingkosten gaan niet ten koste van het programmeringbudget, maar wegen elders op de begroting van het theater: het programmeringbudget wordt buiten schot gehouden. Wij verdelen de last tussen de deelbegroting theater enerzijds en de cultuurbegroting anderzijds. Het klopt dat de verbouwing de begroting van het theater raakt, maar wij zijn ervan overtuigd dat die last te dragen is en met de directie is afgesproken dat dit niet ten koste mag gaan van de programmering.

22. PVDA: Hoe staat het met de cofinanciering van de modernisering van het theater?

Antwoord:

Zie ook Memorie van Toelichting. De provincie is bereid een substantiële bijdrage te leveren in de cofinanciering. Bij derden (fondsen) wordt eveneens cofinanciering gezocht.

23. LPM: Hoe concreet zijn de plannen om het NHM aan het Bosquetplein op te heffen? Waarom moet het museum verkassen?

Antwoord: zie ook Memorie van Toelichting. De goede ontsluiting van de collectie, niet de plek, staat centraal in onze ambitie. Dat vraagstuk wordt meegenomen in het totale plan van aanpak transitie Centre Céramique/Kumulus/NHMM. Of het pand verkocht wordt, is nog niet bekend. We lopen niet vooruit op de conclusies van het plan van aanpak.